

VÁLASZ ADÓ

2016/1. JANUÁR

Adó- és tb-változások

Vagyonosodási vizsgálat + izgalommal

A transzferár-nyilvántartás rejtelmerei

Nyugdíj: menni vagy nem menni?

Kérdések és válaszok

Kedves Olvasó!

Az új évet megúsztuk új adók nélkül, de az adó- és tb-változások ezúttal sem maradtak el. Rengeteg kisebb-nagyobb módosításra kell figyelniük az adózóknak, ha büntetlenül szeretnék átvészelni az esetleges ellenőrzéseket.

Ráadásul a módosítások követése sem egyszerű, hiszen a 2015-ös tavaszi nekiveselkedés után (amikor úgy tűnt, hogy az Országgyűlés a költségvetési törvény elfogadása mellett egy szuszra letudja a köztehermódosításokat is), ősszel még több salátatörvénybe is becsempészett a kormány adó- és tb-változásokat is. Az is előfordult (például a helyi adók bevallásánál), hogy a novemberben megszavazott könnyítést már december elején visszavonták. A fontosabb módosításokat a mostani VálaszAdóban felsoroljuk, aki viszont részletesebb információkat szeretne ezekről szerezni, az adozona.hu „2016-os változások” rovatában találhat cikkeket az egyes témákról. Ugyanakkor az egyik legfrissebb fejleményről, a vagyonosodási vizsgálatoknál alkalmazható becslési eljárás módosításának valós irányáról, esetleges következményeiről külön cikkben tájékoztatjuk olvasóinkat.

Az év végén sokak számára aktuális munkajogi témával is foglalkozunk, szerzőnk összefoglalja, milyen lehetőségek vannak a szabadság átvitelére a következő évre. Választ kaphatnak olvasóink arra is, hogyan, hol intézhetik ügyeiket, ha az orvosnál bepirul a lámpa, azaz azt jelzi, hogy az illetőnek nincs biztosítása.

Hasznos olvasmány (a későbbiekben az esetleges bírság elkerülésére jó technika) lehet a transzferár-nyilvántartás előírásait ismertető cikkünk, amelyből azt is megtudhatják, hogy az ilyen ellenőrzéseknél mire fókuszál a NAV.

Ajánló rovatunkban ezúttal a használcikk-kereskedésről, a pénzmosás elleni szabályzat készítéséről, továbbá a nyugdíjba menetel előtt sokakat érintő dilemmáról szemeztethetnek.

Vagyonosodási vizsgálatokhoz büntetőeljárás is jár

A vagyonosodási vizsgálatról úgy jártunk, mint a Jereváni Rádióval („nem osztogatnak, hanem fosztogatnak”): nem enyhül, hanem szigorodik. Annak pedig fele sem tréfa, hogy „jár” hozzá a büntetőeljárás is.

A parlament által elfogadott új adótörvények 2016. január 1-jétől módosítják a vagyonosodási vizsgálat alapját képező becslési szabályait. Több olyan hír jelent meg ezzel kapcsolatban, amely azt sugallta, hogy véget érhetnek a vagyonosodási vizsgálatok, de ennek a feltételezésnek semmi alapja nincs. Már csak azért sem, mert az új jogszabályhely szerint akkor becsülheti meg az adóhatóság a magánszemélyek vagyonát, ha előtte indít

egy büntetőeljárást. Így a vagyonosodási vizsgálatok és a büntetőeljárások elválaszthatatlanok lesznek egymástól.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosítása kimondja: „Ha az adóhatóság megállapítása szerint – kizárólag a Btk. XXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL. és XLI. Fejezetében szabályozott bűncselekmény nyomozó hatóság részéről fennálló gyanúja esetén – az adózó vagyongyarapodásával vagy az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját is becsléssel állapítja meg. Ez esetben – figyelemmel az ismert és adózott jövedelmekre is – az adóhatóságnak azt kell megbecsülnie, hogy a vagyongyarapodás és az életvitel fedezetű a magánszemélynek milyen összegű jövedelemre volt szüksége.”

A módosítás indokolása szerint a vagyonosodási vizsgálatban becslés alkalmazásának az adóhatóság eljárásában kizárólag a vagyoni elleni bűncselekmények, a pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni bűncselekmények, a költségvetést károsító bűncselekmények, a pénzmosás és a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények gyanúja miatt indított büntetőeljárás esetén van helye.

Minden büntetőeljárás mellé egy vagyonosodási vizsgálat – és fordítva...

A büntetőhatóság eddig is kezdeményezte a magánszemély vagyonosodási vizsgálatát egyes pénzügyi bűncselekmények esetén. Nem ok nélkül, hiszen a fiktív számlákkal trükköző áfacsaló vagy a járulékokat nem befizető munkaerő-kölcsönző cégek tényleges tulajdonosainak és ügyvezetőinek magánvagyonuk általában gyarapodik. A jelenlegi törvényt módosító 2016. január 1-jétől nem csak módot ad, de kötelezővé is teszi, hogy ha az adóhatóság vagyonosodási vizsgálat keretében meg akarja becsülni, hogy mennyi eltitkolt jövedelme lehetett a magánszemélynek, akkor kötelező büntetőeljárást indítania. Így már nem csak a büntetőeljárás mellé „jár” egy vagyonosodási vizsgálat, de a vagyonosodási vizsgálatokhoz is várható egy büntetőeljárás.

Milyen okok állhatnak a háttérben

Álláspontom szerint a vagyonosodási vizsgálatok módszerén kellett volna finomítani, ►

HVG ADÓ- ÉS TB-KÜLÖNSZÁM 2016

Rendelje meg most a HVG 2016-os adókülönszámát vagy tb-különszámát!

A csomag ára: ~~9700 forint~~ helyett **most 8240 forint!**

Megrendelés: bolt.hvg.hu/kulonszam

KEDVEZMÉNYES AJÁNLAT >

nem pedig büntetőüggyel riogatni a magán-személyeket. Hiszen, aki kézhez fogja venni a NAV levelét egy szja-ellenőrzésről, annak ezentúl tartania kell egy büntetőeljárástól is. Nem gondolom, hogy ettől kevesebb vagyonosodási vizsgálat lesz a jövőben. A háttérben meghúzódó okok közül az egyik lehet az, hogy az adóhatósági ellenőrzésnél csak a büntetőeljárástól félnek jobban az emberek. A legtöbb pénzügyi bűncselekmény – járuléksalás, költségvetési csalás – büntetése korlátlanul enyhíthető, amennyiben a kárt az államnak megtérítik. Így az emberek jobban ösztönözhetők lesznek arra, hogy megfizessék az adóhiányt.

Tartani lehet azonban attól, hogy számtalan kisebb-nagyobb büntetőeljárás fog indulni, ezért jóval több pénzügyi nyomozóra lesz szüksége az adóhatóságnak. Gondot jelenthet ugyanakkor, hogy boldog-boldogtalant fel fognak jelenteni. Volt már ilyen a történelemben, nem is olyan rég, mégpedig a felszámolások esetében. Pár évvel ezelőtt a számvitel rendjének megsértése bűncselekmény más megfogalmazása miatt a felszámolóknak kötelességük volt mindenkit feljelenteni, akinek akár egy hónapi könyvelése rendezetlen volt, esetleg pár számlája, szerződése elkeveredett és nem tudta azokat rendben átadni. A fentiek miatt számtalan büntetőeljárás indult az ügyvezetők ellen, rengeteg olyan személy került a büntetőeljárás célkeresztjébe, akitől messze állt a bűnözői életforma.

A könyvelőkön az eddiginél is nagyobb felelősség lesz, ezért célszerű az ügyfeleknek szerződéssel és számlával rendelkezni a könyvelésről. A könyvelőknek pedig javasolt folyamatosan e-mailben tájékoztatni az ügyfeleket a tagi kölcsön havi alakulásáról, a bankszámlán lévő túl sok készpénzfelvételről, a házi pénztár állásáról stb. Tehát minden olyan eseményről, amely egy vagyonosodási vizsgálat során – a cégnél végzett kapcsolódó vizsgálat eredményeként – arra utalhat, hogy a tulajdonosok, ügyvezetők a cég pénztét a sajátjukként használják, vagy olyan mértékű tagikölcsön-állomány halmozódik fel, amelyet a magánszemély saját vagyonából vélhetően nem volt képes finanszírozni. Érdemes mindenről informálni az ügyfeleket, hogy egy büntetőeljárás során ne lehessen a felelősséget a könyvelőre hárítani. Az ügyfeleknek pedig saját érdekük, hogy

merjenek kérni és kérdezni cégükkel kapcsolatban a könyvelőtől.

Meddig tarthat egy eljárás?

A törvénymódosítás úgy rendelkezik, hogy az adóhatóság akkor becsülheti meg – vagyonosodási vizsgálat keretében – a magánszemély életvitelére fordított kiadásait, ha elindítja a büntetőeljárást. Tehát nem kell a büntetőeljárás végét megvárni a vagyonosodási vizsgálat befejezésével, amely gyakorlat több szempontból is ellentmondásos.

Először is mi történik akkor, ha

- a vagyonosodási vizsgálatban megállapított adóhiány nem egyezik a bűnügyi hatóság által feltárt adóhiánnyal (itt jegyezném meg, hogy nem szokott egyezni), vagy
- a büntetőhatóság bűncselekmény hiányában lezárja az ügyet, de a vagyonosodási vizsgálatban megállapítás születik,
- netán a büntetőügyben megfizeti a gyanúsított az államháztartásnak okozott kárt (így a büntetése a legtöbb esetben korlátlanul enyhíthető), a vagyonosodási vizsgálatban pedig ugyanazt az adóhiányt megállapítják és megfizettetik utána az adóbírságot és a késedelmi pótlékot?

Másodszor a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 32. §-ának (1) bekezdése szerint a vagyonosodási vizsgálat nem zárható le a büntetőügy lezárása nélkül és fordítva:

„Ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügyvel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el, a hatóság az eljárást felfüggeszti.”

Ha az egyik eljárásnak be kell várnia a másikat, nem lesz nehéz addig-addig húzni a magánszemélyeknek az eljárásokat, amíg a vagyonosodási vizsgálat megállapítása el nem évül.

Milyen bűncselekmények gyanúja esetén becsülhet az adóhatóság?

Mivel sok fajta bűncselekményről van szó, ezért csak a gazdasági életben gyakrabban előfordulókat vettük számba, átültetve egyszerűbb gyakorlati példákká:

Sikkasztás: sikkasztásnak nevezzük, amikor a cég pénztét a tulajdonosok vagy az ügyvezető a sajátjaként használja. Vagyonosodási vizsgálat esetén okot adhat a sikkasztás gyanúja, ha a cégben rendkívül sok a bankszámláról történő készpénzfelvétel, amely vagy nem kerül könyvelésre a cégben, vagy egyszerűen eltűnnek a cégiratok. Ilyen esetben egy büntetőeljárásban lekért bankszámla és a könyvelőnél talált iratok alapján már az adóhatóság is meg tudja becsülni, hogy mennyi lehetett az eltitkolt jövedelem.

Járuléksalás: visszaélés társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással. Az adóhatóság a vagyonosodási vizsgálatok keretein belül vizsgálja az érintettek cégeit is. Eddig a jól ismert tagi kölcsön után kutattak, ezután figyelni fognak arra is, hogy fennáll-e annak a gyanúja, hogy valaki nem volt bejelentve vagy nem annyira volt bejelentve, amennyivel az életvitelét finanszírozni tudná. Gyanús lehet az is, aki bejelentés nélkül foglalkoztat munkavállalót és azok a cégek is, akik lejelentik a munkavállalókat az adóhatóságnál, de nem fizetnek utánuk járulékokat, majd szép csendben eltűnnek az élő cégek sorából. Természetesen az így megtakarított összegek a tulajdonosoknál realizálódnak, így van jelentősége annak, hogy ne csak büntetőügy, de vagyonosodási vizsgálat is induljon.

A járuléksalásnál fontos megemlíteni, hogy **korlátlanul enyhíthető annak a büntetése**, aki társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaéléssel okozott kárt a vádirat benyújtásáig megtéríti. Mivel az emberek többsége a büntetőeljárástól fél a legjobban, ezért sokan befizetik az elcsalt összeget.

Költségvetési csalás: leánykori nevén **adócsalás**: Ide tartoznak az áfa- és egyéb adónevekkel trükköző cégek. Eddig az áfaellenőrzéseknél csak elvétve indult büntetőeljárás. Azt, hogy a NAV fiktívnek nyilvánított ügyleteket, de mégsem indított büntetőügyet, az adóhatóság azzal magyarázta határozataiban, hogy az ügyvezető nem volt kellően körültekintő, amikor megválasztotta üzleti partnerét. A NAV osztályainak igen szoros együttműködésére lesz szükség ahhoz, hogy az ilyen áfaügyletekben közreműködő cégtulajdonosok és ügyvezetők ellen megindítsák a vagyonosodási vizsgálatot és a büntetőeljárást.

adózána

**MOST AKÁR 21 KREDITPONT
2016-RA AZ ADÓZÓNÁVAL!**

”Ha csak egyszer is szükség lesz rá,
már megérte az árát!”

• **NAPRAKÉSZ:** minden változásról azonnal tájékoztatjuk.

• **BIZTONSÁGOT AD:** jelezzük a határidőket, segítünk kérdés esetén.

• **SAKMAILLAG MEGBÍZHATÓ:** színvonalas szakértői gárdával támogatjuk.

• **TELJES KÖRŰ:** adózás, számvitel, tb., munka- és cégjog egy helyen.

• **KEDVEZŐ ÁR:** gazdag szolgáltatáscsomag, elérhető áron.

• **10.000 FT+ÁFA ÉRTÉKŰ ONLINE KÉPZÉS** is a csomagban!

ADÓZÓNA MAX-CSOMAG
2016 ADÓ- ÉS TB-KÜLÖNSZÁMOKKAL

Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése – a legtöbb esetben –, aki meghatározott költségvetési csalással okozott vagyoni hátrányt a vádirat benyújtásáig megtéríti. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

A számvitel rendjének megsértése: ha vagyonosodási vizsgálat során ilyen bűncselekményt észlel az adóhatóság, akkor szintén büntetőeljárást kell indítani, így már becsülheti is a magánszemély eltitkolt vagyonyát. Erről akkor lehet szó, ha az érintett vállalkozását kapcsolódó vizsgálat keretében vizsgálja. Csak remélni merjük, hogy minden cégnek rendben van a könyvelése, ugyanis ilyen bűncselekményt követ el, aki:

– az előírt bizonylati rendet megsérti vagy könyvvizetési, beszámolóképzési kötelezettségét megszegi, és ezzel

a) a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát idéz elő, vagy

b) az adott üzleti évet érintően vagyoni helyzete áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja,

– büntetendő az egyéni vállalkozó, valamint a számvitelről szóló törvény hatálya alá nem tartozó más gazdálkodó is, aki jogszabályban meghatározott nyilvántartási, bizonylatolási kötelezettségét megszegi, és ezzel vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja.

Közérdekű bejelentés csak okiratra indul

Jó hír, hogy a Magyarországon oly nagy hagyományokkal rendelkező feljelentgetések vége. Sajnos én is hetente kapok olyan telefonhívásokat, hogy miként tudná valaki a volt feleségét, nem tetsző szomszédját, utazgató főnökét, szüleit (!), testvérét (!) feljelentgetni az adóhatóságnál. Ebben eddig sem tudtam segíteni. Az új jogszabály alapján 2016. január 1-től kizárólag úgy lehet közérdekű bejelentést tenni, ha a feljelentő okiratot is csatol a feljelentés mellé, így a kőszar rosszindulatú bejelentések véget érhetnek.

Adó- és tb-változások 2016-ra

A 2016 januárjától érvényes adó- és tb-módosításokat több adócsomaggal oldotta meg tavaly az Országgyűlés. Összefoglaltuk a tavaszi, majd az őszi ülésszakon elfogadott legfontosabb változtatásokat.

Adók

- 16-ról 15 százalékra csökken a személyi jövedelemadó mértéke,
- a kétgyermekesek családi adókedvezmé-

nye kedvezményezett eltartottanként havi 2500 forinttal, 12 500 forintra nő,

- a vadon gyűjthető termények értékesítése után (ha az eladó nem rendelkezik vállalkozói vagy őstermelői igazolvánnyal), a felvásárló az értékesítési bevétel 25 százaléka után 15 százalék szja-t köteles levonni,
- a magánszemélyek jövedelmükről meghatározott feltételek esetén bevallási nyilatkozatot tehetnek, illetve jövedelmükről az adóhatóság bevallási tervezetét készíthet,
- kedvező adószabályok érvényesíthetők az új típusú MRP-szervezet javadalmazása alapján szerzett jövedelmekre,
- a társasági adóban úgynevezett növekedési adóhitel érvényesíthető,
- időszakos elszámolási ügyleteknél változik az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontja,
- a sertes újkéhsók és meghatározott méret alatt az új lakások áfakulcsa 27-ről 5 százalékra csökken,
- a települési önkormányzatok iparűzési adó-kedvezményt adhatnak háziorvosoknak, védőnőknek,
- nem kell regisztrációs adót, gépjárműadót és cégautóadót fizetni egyes környezetkímélő gépkocsik után,
- pálinka magánfőzéséhez darabonként 700 forintért párlatadójegyet kell kiváltani (egy jegy 1 liter párlat főzésére jogosít, első alkalommal legalább öt jegyet kell, évente összesen 86 darabot lehet vásárolni),
- az adóhatóság negyedévente minősíti az adózókat, akik meghatározott feltételek teljesítése, illetve nemteljesítése esetén megbízható, illetve kockázatos adózónak minősülnek,
- vagyonosodási vizsgálatok során az adóhatóság becslést kizárólag vagyon elleni bűncselekmény, költségvetési csalás gyanúja miatt indított eljárás esetén alkalmazhat.

Társadalombiztosítási szabályok

A személyi jövedelemadóból elegendő jövedelem híján nem érvényesített családi kedvezmény 15 százalékának megfelelő összeg érvényesíthető járulékkezdemenyként (a korábbi 16 százalék helyett), de továbbra is legfeljebb a fizetendő járulék mértékéig.

Havi 7050 forintra nő (6930 forintról) az egészségügyi szolgáltatási járulék, amit a nem biztosítottaknak, a társas vállalkozásoknak a nyugdíjas tag után, továbbá a nyugdíjas egyéni vállalkozóknak kell fizetniük. (A központi költségvetés személyenként továbbra is havi 5790 forint egészségügyi szolgáltatási járulékot fizet a nemzeti kockázatközfizetésbe tartozók – például a nyugdíjasok, a gyekben, gyedben részesülők, a szociálisan rászorulóknak – után.)

Az úgynevezett együtt folyósított ellátások összege (amiben azok az 1998. január 1-je előtt megzveggyültek részesülhetnek, akik saját nyugdíjuk mellé elhunyt házastársuk nyugdíjának 60 százalékát is kaphatják) 84 975 forintról 86 335 forintra nő.

Létrehozható egészség- és önszegélyező pénzta is (ilyen pénztaarak korábban csak önállóan működhettek).

Ezentúl támogatók is nyújthatnak a pénztaári tagok meghatározott körének támogatói adományként célzott támogatást.

A nyugdíjpénztáraknak járadékszolgáltatást is kell biztosítaniuk tagjaik részére (e kötelezettség alól az ezer fő alatti pénztaarak mentesülnek). Ha a tag öt éven belül eléri az öregségnyugdíj-korhatárt, részére a pénztaárnak tájékoztatást kell nyújtania a várható járadékról. Az egészségpénztárak a befizetésekből legfeljebb 10 százalékot vonhatnak le a működési és a likviditási alapra (korábban jogszabály nem írt elő ilyen korlátot). A választható portfóliós rendszert működtető pénztaarak tagjai több portfólióban is elhelyezhetik megtakarításaikat.

Minden maximális összegben megállapított gyed összegét felül kell vizsgálni, és az új összeget a tárgyévve érvényes összeghatár figyelembevételével kell megállapítani. A gyed maximuma továbbra is a minimálbér kétszeresének a 70 százaléka (2016-ban havi 155 400 forint).

Már a gyed első napjától lehet munkát végezni, a gyesen lévő a gyermek fél éves korától dolgozhatnak (korábban mindkét ellátásnál csak a gyermek egy éves korától lehetett).

A családi pótlék folyósításának feltétele (már 2015 szeptemberétől), hogy a megfelelő korú gyermek óvodába járjon (korábban csak a tankötelezettség elmulasztása miatt volt szüneteltethető az ellátás).

Ha kíváncsi a részletekre, olvassa el a változásokat bemutató rovatunk cikkei!

A 2016-os adóváltozásokról részletesen külön rovatunkban olvashat!

http://adozona.hu/2016_os_valtozasok

Átvinné a szabadságát a következő évre? Így van rá lehetősége

Mitől függ a szabadságnapok száma, hány nap vihető át a következő évre? Összefoglaltuk, hogy a különböző élethelyzetekben meddig halasztható a szabadság.

Alap- és pótsabadsággal rendelkezünk

Közeledik az év vége, így ismételten célszerű áttekinteni a „benn ragadt” szabadságok kiadására vonatkozó hatályos szabályozást. ►

Topsoft Rendszerház Zrt.
1027 Bp., Kapás utca 11-15.
Telefon: 457-9200,
telefax: 457-9201,
e-mail: topsoft@topsoft.hu,
homepage: www.topsoft.hu

27 ÉVE TÖRETLENÜL ÜGYFELEINK SZOLGÁLATÁBAN!!!

**WINDOWS XP-, WINDOWS 7-, WINDOWS 8-, WINDOWS 10- KÖRNYEZETBEN
ORACLE és MS-SQL adatbázison, önálló gépen is.**

TOPINFO

Integrált vállalati információs rendszer

MODULOK

- Pénzügy – számvitel – tervezés – mérleg
- Számlázás - e-számla, 2016. január 1-től a kötelező adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatással
- Termelés – kereskedelem – áruforgalom – készletkönyvelés – teljes körű termékdíj-kezelés
- Szerződés-nyilvántartás, archiválás
- Beruházás – tárgyi eszköz-nyilvántartás
- Bér- és adóelszámolás, tb, munkaügy
- Gépkocsi-elszámolás
- Vezetői információ – kontrolling
- TOPDESK ügyfélszolgálati rendszer

az alábbi kapcsolódó célrendszerekkel kiegészülve:

- **EKAER:** Elektronikus Közúti Áruforgalmi Ellenőrző Rendszer magyarországi és EU-n belüli fuvarozóknak
- **PTGSZLA:** Készlettel összekötött online pénztárgép használatra kötelezettek részére
- **VEZÉNYLÉS:** Csoportos vagy egyéni munkaelrendelés, több havi munkaidő-keret elszámolása

WEBES ALKALMAZÁSOK

- webáruház,
- jelenlét-nyilvántartás, szabadságengedélyezés
- cafeteria
- számlalekérdezés
- vezénylés

Magas szintű követelmények, innovatív fejlesztés

A szabadság ebben az évben is 20 nap alapszabadságból és különböző jogcímenek járó pótszabadságokból áll. A leggyakoribb pótszabadságok az életkor és a gyermekek után járó pótszabadság. Előbbi életkorunk függvényében 1–10 nap, mely a 25. életévünk betöltésével kezd növekedni és a 45. életévünk betöltéséig folyamatosan növekszik. Ezt követően már csak öregsziunk, a szabadságunk nem lesz több.

A gyermekek számától függően 2 (egy gyermeknél), 4 (2 gyermeknél), illetve 7 nap (3 és annál több gyermeknél) pótszabadság jár. Mind a gyermekek utáni pótszabadság, mind az életkori pótszabadság már attól az évtől megilleti a munkavállalót, amely évben az adott feltételt teljesíti (megszületett a gyermek; eléri az életkort). A teljes szabadságot úgy tudjuk kiszámolni, ha ezeket összeadjuk.

Így arányosítsuk az éves szabadságunkat

Nem minden esetben van olyan könnyű dolgunk számolás szempontjából, hogy a munkaviszony az egész évben folyamatosan fennállt. Ilyenkor az éves szabadságot arányosítani kell. Egy 30 éves, kétgyermekes munkavállaló esetében 20 nap alapszabadsággal van, 3 nap életkori pótszabadsággal, valamint 4 nap – a gyermekek után járó – pótszabadsággal lehet számolni. Ennek megfelelően 27 nap szabadsággal rendelkezik. Ha a munkaviszony 2015. szeptember 1. napjával jött létre, akkor a következőképpen arányosítunk: mivel 365 napra jut 27 munkanap szabadság, úgy a $(30 + 31 + 30 + 31 = 122)$ 122 napra 9,02 nap jut. Ne felejtjük azt sem el, hogy az Mt. 121. § (2) bekezdése alapján a fél napot elérő töredéket 1 egész munkanapnak kell tekinteni.

A szabadságot minden esetben a munkáltató adja ki

Fontos, hogy a szabadságot nem a munkavállaló veszi ki, hanem azt a munkáltató adja ki, azaz a ki nem adásért is a munkáltató felel. Bár a munkáltatónak a szabadság időpontjával kapcsolatban meg kell hallgatnia a munkavállalót, de annak kérései nem kötik. Ez alól kivétel 7 nap, amelyet legfeljebb 2 részletben a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban kell kiadni. Ezt a 7 napot év közben keletkezett/megszűnt munkaviszony esetén szintén arányosítani kell és a fél napot elérő töredéket egész napként kell figyelembe venni. Azt azonban külön ki kell emelni, hogy a pótszabadsággal (például a gyermekek után járó pótszabadsággal) a munkavállaló már nem rendelkezik szabadon. Miután a jogosultsága megállapítást nyert (kiszámoltuk), a szabadságnapok az alapszabadságába beleolvadnak és a tovább-

biakban osztják annak a sorsát (azaz például a munkáltató adja ki, arányosítani kell stb.). Ne higgyük tehát azt, hogy pusztán azért mert a gyermekeknek december végén van a téli szünete, a munkáltató is akkor köteles a gyermekek után járó pótszabadságunkat kiadni.

A szabadság nem vész el, csak átalakul

A 2012. július 1. napján hatályba lépett új munka törvénykönyve szakított azzal a felfogással, hogy a szabadságra vonatkozó igény nem évül el. Ennek megfelelően az általános munkajogi elévülési szabályt figyelembe véve hároméves elévülési idővel kell számolnunk. A munkáltatónak a szabadságot a munkaviszony fennállása alatt ugyanakkor lehetősége van kiadni, így annak elévülése csupán a munkaviszony megszűnésével kezdődik. A követelés elévülését az a tény sem támasztja alá, hogy a szabadságot a munkáltató adja ki, így saját felróható magatartására (mulasztására) előny szerzése végett nem hivatkozhat. Végezetül a munkáltató által kiállított szabadságtájékoztató tartozáselismerésnek is minősülhet.

A szabadságot pénzben megváltani tilos

A szabadságot kötelezően az esedékesség évében kell kiadni és azt minden esetben a munkáltató adja ki. Ez a szabadság egészére vonatkozik. A munkáltató nem hivatkozhat arra sem, hogy a munkavállaló a „rendelkezésre álló” 7 napját nem szándékozta (időben) kivenni. A szabadság rendeltetésénél fogva a munkavállaló regenerálódására szolgál. Ebből következik az is, hogy a munkaviszony megszűnésének esetét leszámítva a szabadság pénzben, közös megegyezéssel sem váltható meg. Ezt rögzíti az Mt. 125. §-a, valamint az ILO 132. számú egyezménye is. Ugyanakkor a munkaviszony megszűnésekor a munkáltatónak a ki nem adott szabadságot ki kell fizetnie a munkavállaló részére.

Bírság járhat a szabadság ki nem adása miatt

A munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 3. § (f) pontja a felügyeletet a munka- és pihenőidő szabályainak ellenőrzésére is felhatalmazza. A 7. § (1) (a) bekezdés pedig azt mondja ki, hogy a szabadságra vonatkozó rendelkezések be nem tartása esetén már az első alkalommal is bírság szabható ki. A 2015. év III. negyedéves munkaügyi ellenőrzési adatai alapján a munkaidő, pihenőidő szabályaival kapcsolatos szabálysértések az első 9 hónapban 14 518 embert érintettek. Ki kell tehát adni a munkavállalóknak a szabadságot az esedékesség évében.

A szabadságot 2016-ra átcúsztatni csupán kivételes esetekben lehet

A szabályozás abból indul ki, hogy a szabadság a munkavállaló regenerálódására szolgál, így azt részére ki kell adni. Előállhatnak ugyanakkor olyan helyzetek, amikor erre nincsen lehetőség. Ezekre a helyzetekre a jog a következő megoldásokat kínálja:

1.) Ha a szabadság igénybevétele még az esedékesség évében megkezdődik, az esedékesség évét követő évben ezzel egybefüggően legfeljebb 5 munkanap kiadható. Ilyenkor törvényi fikció, hogy a szabadság még az esedékességének évében kiadásra került, azt abban az évben kiadottak kell tekinteni és elszámolni. Ennek értelmében az 2015. éves szabadság legkésőbb 2016. január 8. napjáig még kiadható.

2.) Legfeljebb az esedékesség évét követő év március 31-éig adható ki a szabadság

– ha a munkaviszony az esedékesség évében október 1. napján vagy azt követően kezdődött, hiszen ekkor a gyakorlatban nincs is mód az időarányos szabadság kiadására;

– ha a munkáltató kivételesen fontos gazdasági érdeke vagy a működését közvetlenül és súlyosan érintő ok miatt arra kollektív szerződés felhatalmazást ad.

3.) A felek naptári évre kötött megállapodása alapján az életkor alapján járó pótszabadságot az esedékesség évét követő év végéig (2016. december 31. napja) lehet kiadni. Ilyen megállapodást minden évben külön kell kötni! Az alap-, illetve az egyéb jogcímen járó pótszabadságokat a megváltozott szabályok értelmében megállapodással sem lehet 2016-ra átvinni.

4.) Ha a szabadságot a munkáltató a munkavállaló oldalán felmerült ok miatt nem tudta kiadni az esedékesség évében, akkor a szabadságot az ok megszűnésétől számított 60 napon belül kell kiadni. Ilyen esetben akár az esedékesség évét követő év eltelte után is kiadható a szabadság.

Dr. Kéri Ádám, jogi szakértő

Az orvosnál derül ki, hogy nincs biztosítása? Így kaphat ellátást

Társadalombiztosítással összefüggő ügyekkel bővült – egyebek mellett – a kormányablakoknál intézhető ügyek köre. Ha valaki például az orvosnál szembesül azzal, hogy nem szerepel az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak nyilvántartásában, okirati bizonyítást kezdeményezhet – immár a kormányablaknál is – a jogviszonya tisztázása érdekében.

Nemrégiben jelent meg a 348/2015. kormányrendelet, amely a kormányablakokról szóló 515/3013. kormányrendeletet módosítva számos új – egyebek között társadalombiztosítással összefüggő – ügytípussal egészíti ki a kormányablakoknál intézhető ügyek rövidnek eddig sem mondható felsorolását. Így például a jövőben a társadalombiztosítási kifizetőhely létesítésére vagy megszüntetésére vonatkozó kérelemmel is lehet a kormányablakokhoz fordulni.

A társadalombiztosítással összefüggő új ügyek (rendelet 2. számú melléklete) többsége „biztosítási jogviszony tisztázása érdekében okirati bizonyítási eljárás lefolytatása iránti kérelem” kifejezéssel kezdődik. (Például biztosítási jogviszony tisztázása érdekében okirati bizonyítási eljárás lefolytatása iránti kérelem: ...szociálisan rászorult személy esetén, ...mezőgazdasági őstermelő esetén, ...egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezett személy esetén.)

De pontosan mit is takar az említett eljárás?

A biztosítási jogviszony kifejezés hallatán járulékfizetőként elsődlegesen az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 5. paragrafusában meghatározott biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyokra gondolunk. Ugyanakkor nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Eb. törvény) alkalmazásában biztosítottak minősül az egészségügyi szolgáltatásra jogosult személy is. E körbe pedig nem csak a Tbj. említett szakasza szerinti biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban állók tartoznak, hanem azok is, akiket a Tbj. 16. vagy 13. szakasza alapján illet meg az egészségügyi szolgáltatás. Biztosítási jogviszonyon tehát az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot kell érteni.

Az Eb. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. kormányrendelet 12/B szakasza értelmében az egészségügyi szolgáltatónak a szolgáltatás igénybevétele előtt ellenőriznie kell, hogy az igénylő szerepel-e egészségügyi szolgáltatásra való jogosultként az egészségbiztosítási nyilvántartásban.

A Tbj. 44/C paragrafusának (1) bekezdése szerint, ha az egészségügyi szolgáltató az említett ellenőrzése során megállapítja, hogy az ellátást igénybe vevő személy nem szerepel az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak nyilvántartásában (azaz „piros lámpát kap”), akkor a jogosultságának tisztázása érdekében hatósági eljárást kezdeményezhet az egészségbiztosítási szervnél. Ugyanakkor – teszi hozzá ugyanezen szakasz (2) bekezdése – az egészségbiztosítási szerv az egészség-

ügyi szolgáltatásra jogosultak nyilvántartásában az érintett személyt az egészségügyi szolgáltatásra jogosító jogviszony fennállásának tisztázásáig egészségügyi szolgáltatásra jogosultként szerepelteti, amennyiben az érintett személy okirattal valószínűsíti a jogviszony fennállását.

A nem rendezett jogviszonnyal rendelkező személy tehát okirati bizonyítást kezdeményezhet – immár a kormányablaknál is – a jogviszonya tisztázása érdekében.

Az okirati bizonyítással kapcsolatban a Tbj. végrehajtását segítő 195/1997. kormányrendelet 9/C paragrafusa mindössze annyi eligazítást nyújt, hogy az eljárás során felhasználható minden olyan közokirat és teljes bizonyító erejű magánokirat, valamint minden más, erre alkalmas további bizonyítási eszköz, amely a biztosítással járó jogviszony fennállását, illetve az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot valószínűsíti.

Hogy az általános lehetőségen belül milyen okmányokat sorakoztat fel az eljárást kezdeményező, az alapvetően attól függ, hogy milyen jogviszony határozza meg az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot.

Munkaviszony esetén például nyilvánvalóan bizonyító erejű okirat lehet a munkaszerződés, a levont járulékokra vonatkozó havi elszámolás, de még inkább a biztosítottként történő bejelentésre vonatkozó, a Tbj. 44. paragrafusának (5) bekezdése alapján kiadott igazolás. Ugyanakkor, ha az ellátásra való jogosultságot valamilyen társadalombiztosítási vagy szociális ellátás (például öregségi nyugdíj, rokkantsági ellátás vagy ápolási díj) alapozza meg, akkor a jogosultságot megállapító határozatot célszerű bemutatni.

Széles Imre, társadalombiztosítási szakértő

Transzferár-nyilvántartás: mire figyel a NAV, és mire figyeljen Ön

Enyhültek ugyan a transzferár-nyilvántartási kötelezettség terhei, de jó, ha tisztában vagyunk vele, kinek kell ilyen dokumentációt készíteni.

Az általános transzferár-nyilvántartási kötelezettség egyes esetekben indokolatlan adminisztrációs terhet jelent az adózók számára, nem beszélve a tanácsadó bevonásakor felmerülő költségekről. Az elmúlt években a jogalkotók számára is világossá vált ez, így a vonatkozó jogszabályok e terheket (is) eny-

hítve változtak. Ezen – adózói szempontból alapvetően szerencsés – törekvés eredményeképpen ma már a kapcsolt vállalkozások, illetve tranzakciók jelentős részét (számoságukat tekintve vélhetően nagy többségét) nem terheli transzferár-nyilvántartási kötelezettség a különböző, jogszabályban foglalt mentesítő körülmények alapján.

A kötelezettség alóli mentesülés ugyanakkor minden esetben bizonyos kritériumoknak való megfelelést követel meg. A feltételek teljesülésének megítélése többnyire korántsem olyan egyszerű, mint amilyennek első ránézésre tűnhet. Egy körültekintően eljáró adózó a kapcsolt tranzakcióinak és dokumentációs kötelezettségének felmérése, minősítése során az alábbi kérdéseket vizsgálja meg.

– Kételes a cégem nyilvántartást készíteni?

– Ha igen, akkor kell-e nyilvántartást készíteni a kapcsolt vállalkozásunkkal folytatott tranzakció(k)ra?

– Tudom indokolni az alkalmazott transzferár piaciágát, racionalitását?

A következőkben sorra vesszük, hogy a fenti kérdések megválaszolása során milyen buktatók adódhatnak, ezek kapcsán melyek a közelmúlt érdekesebb adóellenőrzési tapasztalatai és milyen intézkedéseket érdemes meghozni a kockázatok menedzselése érdekében.

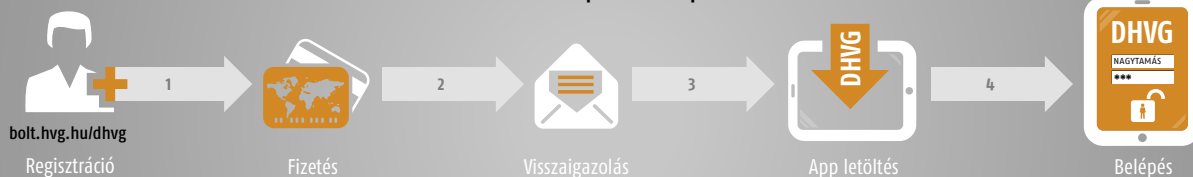
Kik kötelesek transzferár-nyilvántartást készíteni, és kik nem?

A kérdést a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény (a továbbiakban: tao-törvény) 18. §-ának (5) bekezdése válaszolja meg. Leegyszerűsítve: a transzferár-dokumentáció elkészítése középvállalati mérettől kötelező, vagyis a mikro- és kisvállalatok alanyi jogon mentesülnek ezen adminisztratív kötelezettség alól. A tao-törvény nem tartalmaz ugyanakkor pontos definíciót a vállalati méretkategóriák kapcsán, hanem hivatkozik a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvényre (a továbbiakban: kkv-törvény). A kkv-törvény pedig paragrafusok hosszú során át részletezi, hogy a vállalati méretmutatót a konszolidált beszámoló adatai alapján kell meghatározni, míg ennek hiánya esetén a kapcsolt vállalkozások adatait összeadva, azokra egyként tekintve. Így például: ha egy kapcsolt tranzakcióban részt vevő két – ugyanazon cégcsoportba tartozó – cég kisvállalkozásnak minősül, egyenként vizsgálva, de együttesen nézve már eléri a középvállalati méretet, akkor a kkv-törvény alapján mindkét középvállalkozásnak minősülnek és a tao-törvény értelmében a transzferár-nyilvántartási kötelezettség alanyai. Adózói oldalról gyakran hallott érv, hogy „a NAV úgysem ismeri a külföldi kapcsolt partnerek adatait”. Óva ►

HVG - ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg-elofizetes

intünk azonban mindenkit attól, hogy erre alapozza stratégiáját, az adóhatóság ugyanis egyrészt rendelkezik olyan nemzetközi adatbázisokkal, amelyekkel külföldi cégszámok is könnyen feltérképezhetők, másrészt sokszor már a vállalatcsoport központi honlapja is perdöntő információkat tartalmaz a vállalat méretéről (például: összes foglalkoztatott száma).

Mely ügyletek mentesülhetnek a nyilvántartási kötelezettség alól?

A nyilvántartási kötelezettség teljesítésének szabályait a 22/2009. (X. 16.) PM-rendelet (a továbbiakban: PM-rendelet vagy rendelet) tartalmazza. A rendelet 1. §-a (3) bekezdésének a) – f) pontjai rögzítik azokat a speciális eseteket, amelyek fennállása esetén egy adott ügylet mentesülhet a dokumentációkészítés alól. A 6 szóba jöhető mentesítő körülmény közül egyet – mint leggyakoribbat – érdemes kiemelni, az 1. § (3) bekezdésének f) pontjában definiált, „50 millió forint alatti” ügyleteket. Ezek kapcsán két rendkívül fontos kitételnek kell megfelelni, amelyek egy, a témában kevésbé jártas adózó számára komoly bukta-tót jelenthetnek.

A mentesülés fennállásához az adott ügylet értéke nem a ténylegesen alkalmazott, hanem a szokásos piaci áron számítva nem haladhatja meg a tárgyévben az 50 millió forintot. A szokásos piaci ár az esetek döntő többségében nem egy egzakt érték, hanem egy tartomány. Így előfordulhat, hogy egy, a kapcsolt felek között 47 millió forintos ellenértéken számlázott ingatlanbérlet szokásos piaci ártartománya a 45 millió forint és 55 millió forint közötti intervallum, melynek minden pontja piacinak tekinthető. Következésképpen az ügylet értéke szokásos piaci áron meghalad(hat)ja az 50 millió forintot, így nem mentesülhet a nyilvántartási kötelezettség alól. A nyilvántartás hiánya pedig 2 millió forintig terjedő mulasztási bírságot eredményezhet az adózás rendjéről szóló törvény (a továbbiakban: Art.) 172. §-ának (16) bekezdése értelmében.

A mentesülés további kritériuma, hogy az ügyletérték meghatározása során az ügyletek esetleges összevonhatóságát kötelező figyelembe venni. Összevonhatóság két esetben merülhet fel: ha az ügyletek tárgya azonos vagy az ügyletek egymással szorosan összefüggnek (lásd: PM-rendelet 3. §-ának (2) bekezdése). Mindezek alapján: ha az adózó a tárgyévben 2 kapcsolt partnere részére is készterméket értékesít partnerenként 30-30 millió forintos értékben, úgy az azonos tárgy (termékértékesítés) nyomán keletkező összevonhatóság végett valójában egy 60 millió forintos ügylettípust bonyolított, amelyet dokumentálni kell. Az ügyletek egymással való szoros összefüggésére pedig jó példa, ha egy cég bérbe adja a tulajdonát képező gyártócsarnokot évi

30 millió forintért (ingatlan bérbeadása) és a benne található gépsorokat szintén 30 millióért (gép bérbeadása). A két tranzakció fizikailag és tartalmilag is szorosan összefügg, így tárgyak hiába tér el, az összevonhatóság szabályai alapján ismét egy 60 millió forintos, dokumentációköteles eseményről beszélhetünk.

A piaci ár elve mindenek felett

Fontos megemlíteni, hogy a tao-törvény 18. §-ának (1) bekezdése minden fent részletezett tényezőtől (vállalatmérettől, ügyletértéktől és az ügylet tárgyától) függetlenül írja elő, hogy ha az alkalmazott transzferár eltér a piactól és ennek nyomán a társaságiadó-alap sérül, úgy az érintett adózó a kapcsolt és a piaci ár közötti különbözettel köteles megemlíteni adóalapját. Mivel ez általános előírás, így értelemszerűen azokra a tranzakciókra is vonatkozik, amelyeket nem terhel nyilvántartási kötelezettség. Következésképpen az adózókkal szemben elvárás, hogy valamennyi kapcsolt tranzakciójuk árazásával, illetve annak adóalapra gyakorolt hatásával tisztában legyenek.

A NAV erre is figyel!

A közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy az adóhatóság már nem csak a transzferár-nyilvántartásokat vizsgálja, hanem a dokumentációkészítés alól mentesülő ügyletekre is egyre nagyobb figyelmet szentel. Ha az adózó ugyanis nem kellően körültekintő és valamilyen oknál fogva mégis kellett volna dokumentációt készítenie, akkor az ennek kapcsán kiszabásra kerülő mulasztási bírság nehezen vitatható. Bizonyos esetekben pedig a mentesülő tranzakciók árazásán könnyebb lehet fogást találni, mint az alaposan dokumentált ügyleteken, hiszen az adózó nem számít arra, hogy a jogszabály által kevésbé jelentősnek tekintett tételeket vizsgálják. Az elmúlt néhány hónapban két olyan vizsgálat is folyt, amely bár megállapítás nélkül zárult, de mégis elgondolkodtató.

Példa kölcsönre

Az adózó kölcsönt nyújtott külföldi kapcsolt vállalkozása részére, amely után piaci kamat felszámítása mellett néhány millió forintos kamatbevételt realizált az átfogó ellenőrzés alá vont üzleti évben. Mivel az ügyletérték (szokásos piaci áron számított kamat) meg sem közelítette az 50 millió határértéket, így az adózó élt a PM-rendelet adta lehetőséggel és nem készített transzferár-nyilvántartást. Az eljáró revizorok megközelítése szerint azonban helytelenül járt el, mivel az ügyletértékbe bele kellett volna számítani a kölcsönadott tőke összegét is. Végül az észérvek győztek és a revizorok elfogadták azt a tényt, hogy az ügylet ellenértéke a kamat, azonban az eset két dolog miatt is tanulságos:

1) Jól mutatja, hogy a revizorok igenis figyelnek arra, hogy a mentesítő körülmények

valóban fennállnak-e, illetve az adózó helyesen alkalmazza-e a kapcsolódó szabályokat.

2) Már évek óta az a hír járja, hogy a NAV egységesítette a kölcsönökkel kapcsolatos álláspontját, és elfogadta azt a szakmailag helyes megközelítést, hogy az ilyen tranzakcióknál ügyletértéknek a fizetett/kapott kamat tekintendő. Úgy látszik azonban, hogy ez az álláspont mégsem teljesen egységes a NAV-on belül.

Példa piaciságra

Az adózó egy speciális használt gépet vásárolt belföldi kapcsolt vállalkozásától, 10 millió forint körüli vételár ellenében. A tranzakció által érintett üzleti év átfogó ellenőrzése során az eljáró revizor azzal a váratlan kéréssel fordult az adózóhoz, hogy igazolja az eszköz beszerzési árának piaciságát. Az ügylet végül annak köszönhetően rendeződött, hogy az adózó megőrizte azokat a független felektől begyűjtött árajánlatokat, amelyek annak idején a transzferár-árazás alapját képezték. Ha ez a szerencsés helyzet nem állt volna fenn, akkor vélelmezhető, hogy a revízió az adás-vétel időpontjában érvényes (néhány százezer forintos) könyv szerinti értékéből kiindulva határozta volna meg a piaci árat és ez alapján adóhiányt állapított volna meg.

Amire Ön is figyeljen

A bemutatott kockázatok az alábbi egyszerű, relatív kis energiaráfordítást igénylő intézkedésekkel minimalizálhatók.

Valamennyi kapcsolt ügyletnél érdemes legalább elvi szinten végiggondolni, hogy az árazás piacisága védhető-e, adott esetben évekkel később is, amikor adóellenőrzésre kerül sor. Ha a konklúzió az, hogy a transzferár alátámasztása olyan információkat igényel, amelyek később már nem, vagy csak nehezen férhetők hozzá, célszerű az adatokat a tranzakciót követően azonnal begyűjteni és archiválni, hogy bármikor elérhetők legyenek.

A mentesülő ügyletekről minden esetben érdemes egy belső feljegyzést készíteni, amely tartalmazza az ügylet tárgyát, tárgyidőszaki értékét, a mentesülés alapját és esetleg néhány gondolatot az árképzés piaciságáról. Egy ilyen összefoglaló birtokában a későbbi adóellenőrzések hatékonyabban menedzselhetők, a vitás helyzetek könnyebben elkerülhetők.

Az olyan ügyleteknél pedig, amelyek teljesítési értéke az 50 millió forintos határérték közelében van (legalább 40-45 millió nagyságrend), mindenképpen megfontolandó a transzferár-nyilvántartás elkészítése. A dokumentáció összeállítása ugyanis biztosan nem jár akkora ráfordítással, mint amekkora a potenciális mulasztási bírság.

Girász János, transzferár-üzletág-vezető,
Niveus Consulting Group Kft. ►

AJÁNLÓK:

Bajba kerülhetnek a használtcikk-kereskedők, ha erre nem figyelnek

Tapasztalatok szerint meggyűlik a bajuk a különbözeti adózással az unióból árut beszerző használtcikk-kereskedőknek, akik sok esetben sajátos eljárást alkalmaznak a forgalmi adózásra.

„Különbözeti adózást választó, gépjármű-importtal foglalkozó magyarországi cég az áfatörvény 216. paragrafusának d) pontja szerinti külföldi viszonteladótól vásárol net-tó számlával, közösségen belüli adómentes értékesítésként. A könyvelésben – amennyiben úgy jelenítjük meg, hogy a 27 százalékos áfát befizetjük, aztán visszaigényeljük, és különbözeti adózással továbbértékesítjük – ez ilyen formában elfogadható?” – kérdezte olvasónk.

A kérdésre egyértelműen az a válasz adható, hogy a kérdésben bemutatott eljárás nem megfelelő és jelentős adócockázatot (adóhiány, adóbírság, késedelmi pótlék) rejtget magában.

Mindenekelőtt szükséges azt hangsúlyozni, hogy a különbözeti adózás nem választható adózási forma, hanem kötelező, ha a használt cikknek minősülő árut meghatározott adóalanyi körtől (áfátörvény 216. paragrafus) szerzi be a viszonteladó. Vagyis az áfát az árrés után kell „csak” megfizetni, nem pedig a teljes nettó eladási árat tekintve adóalapként.

Ez alól csak akkor van kivétel, ha a viszonteladó úgy dönt, hogy nem a különbözeti adózást, hanem az általános szabályokat kívánja alkalmazni ezen értékesítéseire és ezt előzetesen bejelenti az adóhatóságnak. Ha ilyen bejelentést nem tett a viszonteladó, akkor nem térhet el a különbözeti adózástól: ha használt cikket szerez be meghatározott eladói körtől, akkor az árrésadózás szerint kell eljárnia.

Lehet azonban olyan beszerzése, amelyre nem alkalmazható a különbözeti adózás, mert például nem a 216. paragrafus szerinti alanyi körtől történik a beszerzés vagy nem tekinthető használt cikknek az áru. Ezen árukat áfa szempontjából az általános szabályok szerint kell kezelni, tehát áfalevonási jog illeti meg a beszerzés kapcsán a viszonteladót, és a nettó eladási árra számítva a 27 százalékos áfakulccsal kell számlázni és megfizetni a forgalmi adót.

Az tehát nem fordulhat elő, hogy a beszerzési oldalon az általános szabályok

szerinti adózás alá tartozik az áru beszerzése, értékesítéskor pedig az árrésadózás alá, mint a kérdésben leírt esetben!

Szintén fontos sajátossága a különbözeti vagy árrésadózásnak, hogy árrésadózás alá tartozó termékek értékesítésekor az áfát akkor is a viszonteladó országában kell megfizetni (az árrés után), ha a használtcikket a viszonteladó egy másik közösségi tagállam adóalanyának értékesíti. Ebből kifolyólag árrésadózás alá tartozó áruk esetén fordított adózással járó közösségi adómentes termékértékesítés, -beszerzés megvalósítása nem lehetséges!

Amint a fentiekből már látható, a kérdésben érintett cég a fő- és az árrésadózást „öt-vözi” elszámolásaiban. A közösségi beszerzéseként kezelik az ügyletet beszerzésekör, majd különbözeti adózás alá tartozóként értékesítik tovább.

Bartha Katalin (okleveles adószakértő)

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozona.hu/afa/Bajba_kerulhetnek_a

Szabályzat, amellyel olvashat a gyanús jelekből

Az adószakértőknek, adótanácsadóknak, az ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet végzőknek rendelkezniük kell a pénzmosás és terrorizmus finanszírozásának megelőzésével kapcsolatos szabályzattal is. Ha még nincs ilyen szabályzata, megmutatjuk, hogyan pótolja.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény egyes szolgáltatók számára kötelezővé teszi belső szabályzat készítését. A törvény arról is rendelkezik, hogy a szolgáltató felügyeletét ellátó szervezet a szabályzat kidolgozásához nem kötelező jellegű ajánlasként mintaszabályzatot bocsát rendelkezésre.

A NAV mint felügyeleti szerv közzétette a mintaszabályzatokat

- az ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet folytató, valamint

- az adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytató szolgáltatók részére.

Mindkét szabályzat bevezetőjében az alapfogalmak értelmezése kapott helyet, amely többek között azt is pontosítja, hogy kinek kell a szabályzatot elkészíteni:

„A Pmt. vonatkozásában adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő: aki a külön jogszabályokban meghatározott feltételek szerint megszerzett szakmai képesítés-

sel és ilyen tevékenység folytatására jogosító engedéllyel rendelkezik, és a külön jogszabályokban meghatározott adótanácsadói, adószakértői, illetve okleveles adószakértői névjegyzékben szerepel.”

„**ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenység:** ingatlan tulajdonjoga átruházásának, bérleti jogának üzletszerű közvetítése, ideértve az ügylet előkészítését, az ingatlan forgalmi értékének becslését, valamint az üzletszerű ingatlanberuházás és ingatlanfejlesztés; (az értékecselő tevékenység tehát csak az ingatlanközvetítéshez kapcsolódóan tartozik a Pmt. hatálya alá!)

az üzletszerű ingatlanberuházás és ingatlanfejlesztés során végzett tevékenység akkor tartozik a Pmt. hatálya alá, ha az magába foglalja az ingatlan értékesítését is.”

Nem várható el minden érintett szolgáltatótól, hogy a pénzmosás és terrorizmus finanszírozásával összefüggő bűncselekmények megvalósulását elemezze és felismerje. A szabályzatok II. pontja segít annak felismerésében, hogy melyek azok a körülmények, amelyek gyanút kell, hogy ébresszenek bennük a pénzmosás bűncselekményére vonatkozóan. A felsorolásban szereplő szokatlan ügyletek és körülmények felismerése, észlelése esetén a szolgáltató köteles bejelentést tenni.

A folytatásban a szabályzatok tartalmazzák a szolgáltató és a szolgáltató alkalmazottainak a bejelentési kötelezettséggel összefüggő Pmt. szerinti feladatait, valamint a feladatokat teljesítésének módszereit.

Ügyfél-átvilágítási kötelezettség

A mintaszabályzatok III. pontja részletezi, hogy mely szolgáltató milyen esetekben köteles az átvilágítást elvégezni.

Mindkét tevékenység esetén köteles a szolgáltató ügyfeleit átvilágítani:

- az üzleti kapcsolat létesítésekor;
- pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, amennyiben az ügyfél-átvilágításra még nem került sor; valamint
- ha kétség merül fel a korábban kapott ügyfélazonosító adatok valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban.

A Pmt. hatálya alá tartozó adószakértő és adótanácsadói tevékenységet folytató szolgáltató továbbá köteles elvégezni az ügyfél-átvilágítását a 3,6 millió forintot elérő vagy meghaladó ügyleti megbízás teljesítésekor is. (300 ezer forintot elérő összegű ügyleti megbízás teljesítésekor már vannak rögzítendő adatok.)

dr. Szeiler Nikolett ügyvéd, adótanácsadó

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozona.hu/altalanos/Atvilagitasi_

Nyugdíjdilemma: a korai időpont vagy a rádolgozás éri meg jobban?

A nyugdíjkorhatár közeledtével sokszor felvetődik a kérdés, hogy mennyi lesz a nyugdíj összege, mikor jár jobban az ember, ha a korhatár betöltésekor azonnal igénybe veszi a nyugdíját, vagy dolgozon-e tovább, és remélhetőleg ezzel fogja emelni a majdani nyugdíja összegét.

A jogos kérdésre pontos válasz nem adható, ugyanis a nyugellátás összege több tényezőtől függ, illetőleg annak esetleges emelésére, a korhatár betöltését követően, a nyugdíj megállapítása előtti és a nyugdíj megállapítása utáni keresőtevékenységgel is lehetőség nyílik.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben igénybe vehető, megállapítható öregségi nyugellátás összege az adott személy megszerzett szolgálati idejétől, valamint a nyugellátás alapjául szolgáló havi átlagkereset összegétől függ. A nyugellátás alapjául szolgáló havi átlagkereset összegét az úgynevezett béridőszakon belül – 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő időpontjáig – elért nyugdíjjarulék alapjául szolgáló keresetek havi átlaga alapján kell meghatározni. A nyugdíj összege pedig az előzőekben meghatározott átlagkeresetnek a nyugellátás kezdő napjáig megszerzett szolgálati időhöz rendelt százaléka lesz. (Például: 40 év szolgálati idő és 200 ezer forintos havi átlagkereset figyelembe vételével az öregségi nyugellátás kezdő összege az átlagkereset 80 százaléka lesz, azaz 160 ezer forint.)

Az előzőek alapján kijelenthető, hogy a nyugellátás várható összege egyenes arányban növekedik a szolgálati idő, és az alapjául szolgáló havi átlagkereset mértékével. A hosszabb szolgálati időhöz és a magasabb összegű átlagkeresethez, magasabb összegű induló nyugdíj társul.

De hogyan lehet a várható vagy a már megállapított nyugellátás összegét tovább növelni?

Winkler Róbert

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/tb_jarulekok

Óriási változás a gyedben 2016-tól! Módosul a táppénzszabály is

Jelentősen változnak jövő januártól a gyermekgondozási díjra (gyedre), a táppénzre, a nyomtatványokra és az egyidejűleg több ellátás folyósítására vonatkozó szabályok. Ebben a sorrendben ismertetjük a 2016. januártól alkalmazandó új szabályokat.

Változások a gyermekgondozási díjban

Talán a legfontosabb változás a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényben (Ebtv.) január 1-jétől az lesz, hogy a gyermekgondozási díj mellett már nem csak a gyermek egyéves kora után lehet dolgozni, hanem a gyermek születését követő 169. naptól. Azaz a gyermekgondozási díj teljes időszaka alatt lehet keresőtevékenységet folytatni, ráadásul minden idő- és jövedelemkorláttól mentesen.

Könnyítés, hogy január 1-jétől a gyermekgondozási díj iránti kérelem benyújtható a csecsemőgondozási díj iránti kérelemmel együtt is.

A gyed maximális összege

2015. július 1-jétől változtak a gyed szabályai. A jelenleg érvényes szabály szerint csak a júliustól hatályos új rendelkezések alapján megállapított gyednél lehet alkalmazni a maximális összeg januári felülvizsgálatát. Ezen a szabályon változtat a módosítás, mely szerint a korábbi szabályok alapján számított gyed esetén is alkalmazni kell, hogy a maximális összegben megállapított gyed összegét minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni, és a tárgyév érvényes összeghatár figyelembevételével, január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.

Kedvezménysszabály

A hatályos kedvezménysszabály szerint, ha például a második gyermek a gyed, illetve a gyermekgondozási segély (gyes) igénybevétele alatt vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az első gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj (csed), illetve gyed naptári napi alapja magasabb összegű, mint a második gyermekre járó csed, illetve gyed alapja, akkor a magasabb naptári napi alap után kell az ellátást megállapítani. A jogszabály azonban félreérthető, mert az utolsó ellátásra, és nem az utolsóként született gyermekre megállapított ellátásra vonatkozik. Mindezekre tekintettel az egyértelmű jogalkalmazás végett az alábbi vastag betűvel kiemelt résszel egészül ki a törvény 2016. január 1-jétől:

A 42/D § (5) bekezdése csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként született gyermeket közvetlenül megelőzően született gyermekre tekintettel megállapított csed alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló jogviszonyban elért jövedelem figyelembevételével állapították meg.

dr. Radics Szusanna
társadalombiztosítási szakértő

A teljes cikket itt olvashatja el!

http://adozone.hu/tb_jarulekok_nyugdij/Oriasi

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Katás bt. közösségen belüli szolgáltatásnyújtása

Katás bt. alanyi mentes főtevékenysége szakorvosi tevékenység. 2015. 06. 29-én elérte a 6 millió forintos árbevételt, amit nem jelentettünk be, mivel azt novemberben jelezte a vállalkozás. Akkor derült ki, hogy gyógyszerkutatásra kötött szerződést egy angol céggel – és oda számlázott. Mivel ez is novemberben derült ki, gyorsan kértem EU-s adószámot a bt.-nek. Az angol partner rendelkezik EU-s adószámmal. Mi az eljárás, hogyan tudjuk visszamenőleg rendezni az ügyet? Bejelentem, hogy elérte az árbevételhatárt, a katából nem akar kilépni, mivel jövőre nem lesz ilyen árbevétele. Hogyan tudom az A60-ast és az áfabevallást beadni?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

A fentiek szerinti kérdésre hivatkozással az alábbiakról tájékoztatom. Felhívom szíves figyelmét, hogy a kérdésben szereplő problémára csak a tényállás teljeskörű ismerete mellett adható egzakt válasz.

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (katatörvény) 8. § (6) bekezdése alapján azon kisadózó vállalkozás, mely a naptári év minden hónapjára köteles az (1)-(2) bekezdés szerinti adót megfizetni, a kisadózó vállalkozás bevételeinek naptári évben elért összegéből a 6 millió forintot meghaladó rész után 40 százalékos mértékű adót fizet. Ha a kisadózó vállalkozás nem köteles a naptári év minden hónapjára az (1)-(2) bekezdés szerinti adót megfizetni, a 40 százalékos mértékű adót a kisadózó vállalkozás bevételeinek a kisadózó vállalkozási jogállás fennállásának az (1)-(2) bekezdés szerinti adófizetési kötelezettséggel érintett hónapjai és 500 ezer forint szorzatát meghaladó része után fizeti meg.

A katatörvény 11. § (3) bekezdése szerint, ha a kisadózó vállalkozás az adóévben megszerzett bevétel után a 8. § (6) bekezdése szerinti százalékos mértékű adó megfizetésére is köteles, az adóévet követő év február 25. napjáig, ha az adóalanyiság év közben szűnik meg, az adóalanyiság megszűnését követő 30 napon belül a százalékos mértékű adót bevallja és megfizeti.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 22. § (5) bekezdése értelmében (...) az alanyi adómentességet választó adóalany (...) közösségi adószáma megállapítása érdekében az állami adóhatóságnál előzetesen bejelenti, ha az Európai Közösség más ►

tagállamában illetőséggel bíró adóalanynak szolgáltatást nyújt, illetőleg tőle szolgáltatást vesz igénybe.

Az Art. I. számú melléklet B/3. pont d) alpontja szerint az alanyi adómentességet válasszó adóalany, kizárólag adólevonásra nem jogosító tevékenységet folytató adóalany, valamint a kizárólag mezőgazdasági tevékenységet folytató különleges jogállású adóalany az általános forgalmi adó bevallási kötelezettségének minden esetben havi gyakorisággal tesz eleget.

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXVII. törvény (áfatörvény) 37. § (1) bekezdése szerint adóalany részére nyújtott szolgáltatások esetében a teljesítés helye az a hely, ahol a szolgáltatás igénybevevője gazdasági céllal letelepedett, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig az a hely, ahol a kötelező vagy szokásos tartózkodási helye van.

Az áfatörvény 193. § (1) bekezdésének d) pontja szerint az adóalany az alanyi adómentesség időszakában nem járhat el alanyi adómentes minőségében a külföldön teljesített szolgáltatásnyújtása esetében.

Az áfatörvény 195. § (2) bekezdésének d) pontja alapján az (1) bekezdéstől eltérően a 193. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása esetében az adóalany jogosult az alanyi adómentesség időszakában keletkezett, az a)-d) pontokhoz kapcsolódó előzetesen felszámított adó levonására.

A fentieket értelmezve a kérdés szerinti adózó egy Közösségen belüli adóalany részére nyújtott szolgáltatást, amelynek a teljesítési helye, így a szolgáltatást igénybe vevő illetősége szerinti ország lesz (Egyesült Királyság), így arra nem terjed ki az áfatörvény hatálya, ezért az ügylettel kapcsolatos adókötelezettségek tekintetében az angol adójogszabályok adhatnak eligazítást.

A kérdés szerinti kata-alanyisága kapcsán ugyanakkor fontos, hogy bár ezen bevétel is beleszámítandó a katás bevételekbe, ám e tekintetben a 6 millió forintos összeghatár átlépése nem eredményezi a kata-alanyiság megszűnését, hanem a fent idézett jogszabályi rendelkezések szerint az ezen összeg feletti bevétele után a 40 százalékos mértékű adó terheli az adózót, amelyet az adóévet követő év február 25. napjáig köteles bevallani és megfizetni.

A kérdés szerinti adózó alanyi mentes státuszát illetően pedig arról tájékoztatjuk a T. Kérdezőt, hogy az áfatörvény hivatkozott rendelkezései értelmében a külföldre teljesített szolgáltatások esetében nem járhat el alanyi adómentes minőségében az adózó, így bár valóban adó áthárítása nélkül kell kiállítania a számláját, azonban erre nem az alanyi men-

tességre, hanem az ügyletnek az áfatörvény területi hatályán kívüli voltára tekintettel kerül sor. Ennél fogva azonban az ezen ügylet ellenértéke nem számítandó be az áfatörvényben meghatározott 6 millió forintos limitbe, tehát – ha egyéb körülmény ezt nem indokolja – ennek okán az adózó nem veszítheti el alanyi adómentes státuszát sem.

A kérdés szerinti adózót ugyanakkor – ahogy azt a T. Kérdező helyesen jelezte – áfa-bevallási kötelezettség terheli ezen ügyletre tekintettel, amelyről az az ügylet teljesítését követő hónap 20. napjáig 15A60. számú összeítő nyilatkozatot kellett volna benyújtania, amelyet annak elmaradása okán önrevízió útján pótolhat az adózó.

dr. Verbai Tamás, HÍD Adószakértő és Pénzügyi Tanácsadó Zrt.

Számlatömb

Kiskereskedelmi egységünkben a kézi áfás számla kiállítására szolgáló tömböt – véletlenül – az eladó becsomagolta a vevő árui közé a zacskóba. Mi ilyenkor a teendő? Helyesen járunk-e el, ha erről az eseményről jegyzőkönyvet veszünk fel, és elkezdjük használni a következő számlatömböt? Van-e ilyen esetben más teendőnk?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA

A jegyzőkönyv felvételére valóban szükség van, és ez a minimum, amit az ügyben meg kell tenniük. A szóban forgó tömböt a szigorú számadás alá eső nyomtatványok nyilvántartásából is ki kell vezetni (érvényteleníteni), a történetekre utaló feljegyzés mellett. Ezt követően a sorszámtartományában következő számlatömböt veszik használatba. Ugyanakkor az elveszett tömb – az ebben lévő még üres lapok illetéktelenek általi felhasználása – visszaélésre ad alapot, amelynek Önökre nézve is lehetnek adó- és akár polgári jogi következményei.

Súlyosabb esetben akár büntetőjogi kihatásai is lehetnek a történeteknek.

Az aggodalom annál inkább indokolt, mert a szóban forgó vevő – a jelek szerint – semmiféle formában nem jelezte Önöknek a tömb megtalálását és nem is igyekezett azt visszajuttatni. Ezért (is) célszerű, ha nagyobb példányszámú országos napilapban, illetve a bolt, a vállalkozás székhelye szerint fontos lapban hirdetést tesznek közzé, melyben az elvesztett tömb sorszámtartományára hivatkozással bejelentik, hogy az adott sorszámtól és időponttól e tömbből kibocsátott számlák érvénytelenek, azokért a vállalkozás semminemű felelősséget nem vállal. Magát a hirdetést dokumentumait (a megjelent szöveget, esetleg az érintett lapok példányait,

a hirdetés megrendelésének bizonylatait) is őrizték meg – ezekre a vonatkozó költségek elszámolásán túl is szükségük lesz. Javasolom, hogy a történeteket és az ennek kapcsán végrehajtott intézkedéseiket levélben írják meg az adóhatóságnak is (csatolva esetleg a megjelent hirdetés szövegének másolatát is).

Sinka Júlia

Üzembentartói jog átruházása

A következőekben kérném a segítségét: Adott két kft. – , A és Baz A Kft. a teherautói üzembentartói jogát átruházza B Kft.-re. Kérdésem: milyen könyvelési teendők vannak a két cégben? A Kft. csak szerződést írt, számlát nem állított ki. Kell-e számlát kiállítani (áfásat)? A Kft-nek elegendő-e csak az üzembentartói jog átruházásáról kiállítani a számlát és elszámolhatja-e továbbra is a teherautók után az értékcsökkenést? B Kft. hova könyveli az üzembentartói jogot? Lehet-e ingyenes az üzembentartói jog átruházása a két fél között? Milyen értéken kell az üzembentartói jogot átszámlázni (tetszőleges ár, piaci érték, függ-e a tehergépkocsi értékétől)? Elegendő-e egyszeres díj vagy esetleg kell-e havonta számlázni? A szerződésben kell-e időtartamot feltüntetni?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA

Üzembentartói szerződés számlával egy tekintet alá eső okiratnak minősülhet, az alapján könyvelni lehet, feltéve, hogy áfatartalma az ügyletnek nincs. De számla kiállításának sincs akadálya.

Üzembentartónak a 1999. évi LXXXIV. tv. 2. § 9. pont szerint az minősül, akit a jármű üzemeltetésére vonatkozó szerződés alapján a járműnyilvántartásba be is jegyeztek.

Az üzembentartói jog szerzése mind az illetéktörvény (Itv.), mind a számviteli törvény (Sztv.) szerint vagyoni értékű jognak minősül, és illeték kötelezettség alá esik az Itv. 2. § (2) bekezdése szerint. Tehát könyvelni is a vagyoni értékű jogok közé kell.

Az üzembentartói jog átruházásának pillanatától a cégautóadót, a biztosítást, valamint a gépjármű üzemeltetési költségeit az üzembentartó viseli.

Ugyanakkor, mivel vagyoni értékű jogot szerez az üzembentartó, azt az erre vonatkozó szabályok szerint amortizálhatja, például ha határozott időre szerezte meg, akkor célszerűen ez időtartamra szétosztva.

A jogot átadó tulajdonosnál viszont értékcsökkenés a szerződés időtartama alatt nem számolható el, mivel a gépkocsit nem ő használja.

Az üzembentartói jog ellenértékét célszerűen piaci értéken kell meghatározni, javasolom ehhez akár több független ajánlat ►

beszerzését. Ez kapcsolt vállalkozások esetében különösen fontos. Az ingyenességet nem javasolom, különösen kapcsolt vállalkozások között. A havi vagy egyösszegű díj a két fél közötti megállapodás tárgya.

Hunyadné Szűts Veronika igazságügyi adó- és járulékszakértő Taxmind Kft.

Iparűzési adó alapja

„Alvállalkozás, közvetített szolgáltatás az ipa alapján” című cikkükhöz kapcsolódóan lenne kérdésem: ha egy tervezéssel foglalkozó kft. adószámos magánszeméllyel köt felhasználói szerződést szakági terv elkészítésére, amelyet a kft. által vállalt komplett terv részeként számlázni fog a megrendelő felé, akkor milyen jogcímen vonható le (levonható-e egyáltalán) az adószámos magánszemélytől befogadott számla nettó értéke az iparűzési adó alapjából?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

A kérdésben azt írja, hogy felhasználói szerződést kötöttek az adószámos magánszeméllyel. Szükséges vizsgálni, hogy ez megfelel-e a vállalkozási szerződés előírt követelményeinek, meg kell határozni, hogy eredménykötelem vagy gondossági kötelem az alapja, és szerepel-e benne minden olyan feltétel, ami az adószámos magánszemélyt alvállalkozóvá teszi.

A kérdésből nem derült ki, hogy az adószámos magánszemély kiváltotta-e az egyéni vállalkozói igazolványt, azaz üzletszerűen végzi-e a tevékenységét, vagy sem, esetleg a tervezéssel foglalkozó kft. kifizetőként von-e utána közterheket. Feltételezhető, hogy díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében látja el a munkát (ez jellemzően megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban, illetve felhasználási szerződés alapján lehetséges). Ebben az esetben a felhasználási szerződés nem felel meg a vállalkozási szerződésnek, előbbi biztosítási jogviszonyt (akkor válik biztosítottá, amennyiben az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér 30 százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét) – gondossági kötelmet – feltételez, nem pedig vállalkozói jogviszonyt, azaz eredménykötelmet. Ezek függvényében lehet eldönteni, hogy levonható-e az iparűzési adó alapjából a bejövő szolgáltatás, vagy sem. A fentiekkel összefüggésben kiemelném a **„Közvetített szolgáltatás: ráfizethet, ha nem**

ügyel a fogalmakra!” című cikkemből a következő részletet:

„Az alvállalkozói jogviszonyt minden esetben a három érintett személy (megrendelő, vállalkozó, alvállalkozó) között létrejött két szerződés (megrendelő–vállalkozó és vállalkozó–alvállalkozó) tartalmi kapcsolódása hozza létre. Megfelelő szerződések nélkül a bizonyítás nehézkes, esetenként lehetetlen. Épp ezért célszerű már a megrendelő–vállalkozó közötti szerződésben hivatkozni az alvállalkozó igénybevételeknek lehetőségére, majd a vállalkozó–alvállalkozó közötti szerződésben visszautalni az előző szerződésre. Összefoglalva elmondható tehát, ha az egyik szerződés vállalkozója nem azonos a másik szerződés megrendelőjével, alvállalkozói jogviszonyról nem beszélhetünk.

A vállalkozói szerződések vizsgálatakor felmerül a megbízási szerződés fogalma is, nagyon fontos különbséget tenni e két szerződésfajta között. Ugyanis egy esetleges ellenőrzés során fájdalmas lehet ennek a különbségnek a kései felszínre kerülése. Az alvállalkozói teljesítés csak vállalkozási jogviszonyban értenődő, az ügyfél felé megbízási jogviszony égisze alatt teljesített szolgáltatás nem tekinthető alvállalkozói teljesítménynek. Ilyen jogcímen ezért nem minősül alvállalkozói teljesítménynek (és nem érvényesíthetőek rá a későbbiekben részletezett adóalapcsökkentések sem) a tipikusan megbízási ügyletek költségei (például tanácsadás, üzletkötési-ügynöki szolgáltatások, raktározás, adminisztrációs költségek)."

Ha a továbbiakban mégis alvállalkozónak tudják minősíteni a kérdésben szereplő adóalanyt, illetve más jogviszony alapján számláz a kft.-nek, akkor a válaszhoz a következő feltételeknek kell megfelelni (részlet az **„Alvállalkozás, közvetített szolgáltatás az ipa alapján”** című cikkemből):

„Mi kell ahhoz, hogy az iparűzési adóalapunkat csökkentsük az alvállalkozói teljesítésekkel:

- mind a megrendelővel, mind az alvállalkozóval írásban szerződést kötöttek,
- a szerződés fajtája: vállalkozási szerződés,
- a megrendelővel kötött szerződésben rögzítették a közvetítés lehetőségét, alvállalkozó igénybevétele,
- a számlából kiderül a közvetítés ténye,
- az alvállalkozói teljesítmények beépülnek a megrendelőnek nyújtott szolgáltatásba vagy saját teljesítmény hiányában az alvállalkozói teljesítményt számlázzák tovább

(közreműködő szerep) a megrendelő felé,

■ az alvállalkozói szerződések a megrendelésekhez egyedileg hozzárendelhetők, erről tételes kimutatást vezetnek.

A közvetített szolgáltatás és alvállalkozói teljesítmények alapvető lényegi különbsége abban áll, hogy a változatlan forma megvalósul-e, vagy sem.

Az alvállalkozói szerződés nem biztos, hogy változatlan forma (beépül a szolgáltatásba), de ha igen, vagy kérésre lezár a számlán, akkor közvetített szolgáltatás is, ha minden kritériumnak megfelel. Ha pedig így van, és teljesülnek a feltételek, akkor különbség ide vagy oda, mindkettő levonható az iparűzési adó alapjából.

A közvetített szolgáltatások és/vagy alvállalkozói teljesítések értékével való nettó árbevétel-csökkentésnek egyfelől tartalmi, másfelől számlázási, nyilvántartási kritériumai vannak, melyek egyébként a közvetített szolgáltatásokat/alvállalkozói teljesítményeket megkülönböztetik az igénybevett szolgáltatásoktól és az egyéb szolgáltatásoktól."

Ha eltekintünk a felhasználói szerződéstől – és bár a kérdésben nem szerepelt a változatlan forma, tehát csak feltételezni tudom, hogy a szakági terv beépült a fő komplettebb szolgáltatásba –, ebben az esetben nem beszélhetünk közvetített szolgáltatásról, de megfelelő nyilvántartással és a fentiekben felsorolt feltételek fennállása esetén alvállalkozói teljesítménynek nevezhető a kérdésben szereplő ügylet. A feltételek teljesítése után alvállalkozói teljesítményi jogcímenként levonható az iparűzési adó alapjából a teljesítés értéke, de hangsúlyozom, nagyon fontos a szerződésekben, a könyvelésben, a nyilvántartásokban elkülönítenet és egyedi megfeleltetéssel kezelni mind a bejövő, mind a továbbszámolt szolgáltatásokat.

„Ha ugyanazon számlában saját teljesítményt és közvetített szolgáltatást/alvállalkozói igénybevételt is kívánunk számlázni, akkor ha megoldható, érdemes megbontani saját teljesítmény és közvetített szolgáltatások ellenértékére."

Adóhatósági gyakorlatok bizonyítják ugyanis, hogy azok a cégek, amelyek megbontják a számlán a főtevékenységbe egyébként beépülő alvállalkozói teljesítést, gördülékenyebben átmennek a vizsgálatokon.

Tirpák Anita,
Niveus Consulting Group Kft.

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető